

Tantárgy neve: Természetvédelmi állattan I.	Kreditértéke: 5
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere” 50-50 kredit%	
A tanóra típusa és óraszám a: 28 óra előadás és 28 óra gyakorlat az adott félévben Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további módok, jellemzők : -	
A számonkérés módja: kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további módok : -	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 2.	
Előtanulmányi feltételek: -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
A hallgatók szakmai tájékozottságának kialakítása a fajvédelmi értékelési rendszerekben. Megismerik a hazai állatvédelem történetét. Tájékozottak a hazai gerinctelen állatfajok rendszertanában. Megismerik egyes osztályok védett és védendő fajait. Természetvédelmi és általános rendszertani szempontból fontos gerinctelen állatok fajismerete, az egyes nagyobb taxonok valamint ide sorolt fajok veszélyeztető tényezőinek ismerete. A fajszerű természetvédelmi besorolási rendszerek. Gerinctelen állatok fajvédelmi programjai. Féléves tematika: 1. Az állatok védelmének története, jelentősége. 2. Fajszerű értékelési rendszerek, vörös listák, természetvédelmi szempontú érték besorolási rendszerek. 3. A hazai állatvilág rendszere, rendszertani fogalmak 4. A puhatestűek törzse, védelmük lehetőségei 5. Az ízeltlábúak anatómiai, rendszertani áttekintése 6. Csápárgósok, védelmük 7. Rákok, védelmük 8. A rovarok anatómiai, rendszertani áttekintése 9. Kérészek, szitakötők, védelmük 10. Egyenesszárnyúak, védelmük 11. Szípókás rovarok, védelmük lehetőségei 12. Bogarak, recésszárnyúak, védelmük 13. Hártyásszárnyúak, kétszárnyúak, védelmük 14. Tegzesek, lepkék, védelmük lehetőségei A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i>, illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN) - Juhász, L. (szerk.) (2014): Természetvédelmi állattan. Mezőgazda Kiadó. Budapest - Fekete, G. és Varga, Z. (2006): Magyarország tájainak növényzete és állatvilága. MTA Társadalomkutató Központ. Budapest	

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** a felsorolása, amelyek **kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- Alaposan ismeri a szakterület szakmai szókincsét.
- Rendelkezik a gerinctelen állatközösségek, fajok ismeretével, védelmük lehetőségeivel, a védelemhez szükséges elméleti tudással
- Ismeri a különböző fajok elterjedési ismérveit, állományviszonyaik változásának irányát

b) képességei

- Képes a tanult állatcsoport ökológiai szemléletű fajmegőrzési, élőhely-fejlesztési, tájrekonstrukciós feladatainak elvégzésére.
- Képes élőhelyi környezetben felismerni a tárgyalt fajcsoport fajait, képes észlelni a veszélyeztető tényezőket
- Képes a tantárgy ismeretanyagának összegző értékelésére, azok szóbeli és írásos közvetítésére szakmai közönség számára is

c) attitűdje:

-- Vállalja és hitelesen képviseli a tantárgy által érintett élőlénycsoport a társadalom előtt
Érzékeny az érintett élőlénycsoporttal kapcsolatosan felmerülő természetvédelmi problémákra, törekszik azok megelőzésére, elemzésére és integrált szemléletű megoldására, azok valódi kiváltó okainak megismerését követően.

- Elfogadja a K+F+I tevékenységhez kötődő jogi, etikai normákat, szabályokat.

d) autonómiája és felelőssége:

- Kialakított szakmai véleményét előre ismert döntési helyzetekben önállóan képviseli.
- Felelősséget vállal a társadalom körében kevésbé ismert élőlénycsoport védelméért
- Vállalja nyilatkozatainak, véleményének következményeit.
- Útmutatás mellett képes szakmai projektek feladatainak elvégzésére.

-.....

Tantárgy felelőse: Dr. Juhász Lajos, egyetemi docens, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató: Dr. Gyüre Péter PhD, egyetemi adjunktus

Évközi ellenőrzés módja:

A félév során 5 ellenőrző dolgozat megírása az előadások anyagából. Az aláíráshoz az 5 dolgozat legalább 60%-os teljesítése szükséges. A gyakorlatokon heti rendszerességgel számonkérés, amelyek összeredménye legalább elégséges szintet el kell érnie. Ebben az esetben szerezhető vizsgajogosultság.

Számonkérés módszereinek részletei:

1. Kollokvium a vizsgaidőszakban: Aki megszerezte a vizsgajogosultságot, az a vizsgaidőszakban a meghatározott feltételek mellett szóbeli vagy írásbeli vizsgát tehet, amelynek az eredményét nem befolyásolja a gyakorlaton szerzett érdemjegy. Félévenként összesen 3 vizsgalehetőség adott, amelyek közül az esetleges, harmadik („C”) vizsga kizárólag szóban, vizsgabizottság előtt történik

Az aláírás megszerzésének feltételei:

- Az előadások rendszeres látogatása
- Az előadás és a gyakorlatok ellenőrző dolgozatainak eredményes teljesítése, a gyakorlati számonkérések, egyéni feladatok teljesítése

Vizsgakérdések, tételsor:

1. Az állatok védelmének története hazánkban
2. Az állatvédelem jelentősége
3. A természetvédelmi (konzerváció) biológia
4. Az IUCN fajvédelmi rendszere
5. A hazai Vörös Könyv védelmi kategóriái
6. A Nemzeti Biodiverzitás Monitorozó Rendszer (gerinctelenek)
7. A hazai állatvilág rendszertani áttekintése
8. A szivacsok és különböző féregtörzsek fajainak védelmi jelentősége
9. A puhatestűek általános áttekintése
10. A csigák hazai fajainak rendszertana, védelmük
11. A kagylók hazai fajainak rendszertana, védelmük
12. Az ízeltlábúak törzsének általános anatómiai áttekintése
13. Az ízeltlábúak hazai taxonjainak általános áttekintése
14. A csáprágós ízeltlábúak rendszertana, védelmük (hazai vonatkozások)
15. A rákszabásúak anatómiai áttekintése
16. A hazai rákok rendszertana, védelmük
17. A rovarok sajátos anatómiája, általános áttekintés
18. A kérészek rendszertana, védelmük (hazai vonatkozások)
19. A szitakötők rendszertana, védelmük (hazai vonatkozások)
20. A tojócsövesek rendszertana, védelmük (hazai vonatkozások)
21. A tojókampósok rendszertana, védelmük (hazai vonatkozások)
22. A szipókások rendszertana, védelmük (hazai vonatkozások)
23. A bogarak rendszertana, védelmük (hazai vonatkozások) – ragadozó fajok
24. A bogarak rendszertana, védelmük (hazai vonatkozások), mindenevő és növényevő fajok
25. A lepkék anatómiai áttekintése
26. A lepkék rendszertana, védelmük (hazai vonatkozások)
27. A hártáásszárnyúak rendszertana, védelmük (hazai vonatkozások)
28. A rovarok jelentősége a mezőgazdaságban és a táplálékláncokban
29. A rovarokat veszélyeztető tényezők, megoldási lehetőségek